BIBLIOTECA CENTRALA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 6 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 29[illegible]939

Nr. 287 Vineri 18 Octombrie 1940
10 Pagini P IIII

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tarifful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei
UNIV.-SPORT 500 lei

CELE DIN URMĂ ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ALIMENTAȚIA
CALITATIVĂ ȘI CANTITATIVĂ

Cu toate măsurile ce au fost luate în ultimul timp cu scopul înfrângerii speculei ilicite, prețurile articolelor de primă necesitate și în deosebi cele alimentare sporesc din zi în zi, așa în cât situația populațiunii nevoiașă, sau a celor cu venituri modeste, este tot mai grea.

Ministerul economiei naționale a anunțat că a intensificat controlul prețurilor și inspectorii însărcinați cu cercetarea pieții Capitalei au constatat cum numeroși comercianți continuă să facă speculă pe o scară întinsă; iar alții ascund unele articole în vederea urcării prețurilor lor. Aceleași constatări s'au făcut și în alte orașe și regiuni ale țării. Un apel a fost adresat comercianților de către ministerul economiei naționale, în care se spune că, înainte de a se lua măsuri drastice împotriva speculanților, comercianții din întregul cuprins al țării nu trebue să uite rolul social ce-l au în viața statului și care le impune datoria să ia în seamă sforțările ce se fac pentru refacerea statului pe noi temelii de cinste și demnitate de către actualul regim național-legionar, care luptă pentru reînvierea sănătoaselor tradiții ale comerțului românesc.

Nu este numai setea de câștig a speculanților, care contribue la sporirea prețurilor articolelor de primă necesitate; după cum nici apelul adresat acestora de ministerul economiei naționale, cu avertismentul luării măsurilor drastice împotriva celor ce nu-l vor lua în seamă, nu va putea contribui la îmbunătățirea vieții economice prin stăvilirea valului scumpetei.

Nu trebue să uităm cauzele generale, unele de ordin intern, altele de ordin internațional, — războiul în primul rând, — care au turburat adânc producția, consumația, transporturile și prețurile articolelor de primă necesitate.

Inainte chiar de războiul actual, economia bazată pe principiile liberale a fost treptat înlocuită cu economia dirijată, sau cu economia dictatorială, care a impus mobilizarea economică, socializarea distribuției, controlul producției, reducerea consumației și chiar blocajul prețurilor.

Aceste sisteme de economie au fost și sunt, în realitate, regimuri economice de război.

Dovadă, declarația făcută la 26 Ianuarie 1938 de d. Rudolf Bruckmann, pe-atunci vicepreședinte al Reichsbank-ului și subsecrtar de stat la economia națională:

„Iată patru ani de când economia germană s'a ajustat necesităților economice ale unui viitor război și azi ne apropiem de condițiile, care au fost caracterizate prin expresia: mobilizarea economică".

Intervenind apoi războiul, acest sistem de economie a fost desvoltat și aplicat cu mai multă strictețe, în țările beligerante și chiar în celelalte state nebeligerante, care au fost nevoite să-l introducă sub forma dirijată.

In asemenea condiții, Statul și-a asumat sarcina foarte grea de a lua el măsurile impuse de interesele generale în sensul intensificării producției agricole și industriale, regulării distribuției, consumației și a prețurilor.

Cum însă nu s'a mai putut și nu se poate obține, ca în vremuri normale, o producție în raport cu cerințele consumației și de aceeaș calitate și nici menține prețurile pentru articole alimentare și de întâia necesitate, la acelaș nivel, s'a creat un dezechilibru.

Calitatea și cantitatea mărfurilor și articolelor din această categorie au suferit continue modificări, care au influențat, nu numai asupra prețurilor, dar — ceeace este grav — și asupra traiului oamenilor. Calitatea a devenit mai inferioară și cantitatea s'a micșorat.

Astăzi, în materie alimentară, se constată o micșorare considerabilă a consumului pâinei, cărnei, ouălor, untului, grăsimilor. In locul pâinei albe, coapte și proaspete, avem pâinea rece cu făină integrală, greu digerabilă. Carnea, calitativ și cantitativ, este în scădere.

Untul și grăsimile sunt rare și foarte scumpe.

Iată cum alimentația, calitativ inferioară și cantitativ insuficientă, în raport cu populația, va contribui să micșoreze forțele de rezistență.

De aceea trebue să fie luate măsuri, nu numai împotriva speculanților, dar și în vederea asigurării calitative și cantitative a alimentelor, printr'un plan bine studiat.

UN PROFUND ADEVĂR

„Pot să vă asigur" — a spus generalul Antonescu cu prilejul interviewului acordat ziarului „Volkischer Beobachter" — „că poporul român este pregătit ca să lupte pentru existența sa și că e departe de a fi un popor laș. Iar această voință de luptă nu este de cât o expresie a lumii de mâine. Lumea de mâine va fi cu siguranță o lume a realității".

Este în această declarație un profund adevăr. Dacă împrejurările au făcut ca poporul român să primească cu inima adânc îndurerată sacrificiile teritoriale cari i-au fost impuse, el nu va putea fi învinuit de lașitate, fiindcă la primul semnal el ar fi fost gata și pregătit sufletește să lupte pentru existența sa. Dacă totuși s'a resemnat a fost tocmai fiindcă i s'a spus că prin sângeroasele lui sacrificii și pe care el nu le socoate definitive, va contribui la menținerea păcii în această regiune europeană. Doritor de muncă și conștient de imperioasa necesitate a unei profunde refaceri interne, poporul român a socotit argumentul ce i s'a adus, atât atunci când a fost silit să cedeze teritorii la răsărit, cât și în urmă când i s'a cerut să accepte arbitrajul dela Viena, ca valabil temporar și a dat sacrificiilor ce le făcea înaltul înțeles moral al unei noui contribuții pe care o aducea cauzei păcii într'o regiune în care, prin activitatea lui, prin însușirile lui și prin bogățiile naturale de care dispune, este chemat să îndeplinească un rol de frunte în evoluția civilizației și în noua orânduire europeană de mâine.

Increzător în puterile lui și în destinul lui, el și-a înălțat sufletul la valoarea morală a resemnării față de o vădită și strigătoare nedreptate, având viziunea clară a zilei de mâine, când, prin triumful dreptății, aceasta nu îi va mai fi refuzată și când, prin așezarea Europei pe principiul permanent și singurul creator al dreptului fiecărui popor la viață națională, sacrificiile ce i s'au cerut azi și cari își vor fi adus contribuția lor temporară, vor trebui revizuite și încadrate în limitele stricte ale unor condiții reale și într'adevăr utile unei pașnice colaborări între vecini.

Acesta este adevăratul înțeles al resemnării poporului român față de obligația în care s'a găsit de a sângera pentru cauza păcei. După războiul mondial, după realizarea unității lui naționale pentru care a sângerat atât de mult, toate sforțările României au fost pentru pace.

Dorința întregei țări a fost să se poată ajunge la o colaborare pașnică între popoare și dacă i se poate aduce vre-o învinuire, este aceea de prea multă generositate, prea mult liberalism, prea multă încredere față de acele minorități cari n'au reușit să le aprecieze, desi au beneficiat larg de ele. Dacă în directiva politicei noastre externe, mai ales în ultimii ani, s'au săvârșit greșeli,—și nimeni nu va tăgădui că s'au săvârșit mari greșeli, — nu este mai puțin adevărat că sentimentul poporului român era că tot ce se făcea era pentru menținerea păcii către care tindeau și dorința lui de muncă și viața lui națională și conștiința lui de misiunea ce i-a fost hărăzită în această parte a Europei.

Acum i s'a cerut să aducă, pe acest altar al păcii, și sacrificiul dureros al propriului său trup. Dacă s'ar fi putut pătrunde în clipa hotărîrei supreme și pentru care el n'a fost consultat, în sufletul poporului, s'ar fi descoperit în el neclintit eroismul tradițional și pregătirea pentru sacrificiul vieței în apărarea pământului strămoșesc. S'ar fi văzut — după cum a spus generalul Antonescu — că „e departe de a fi un popor laș" și că din potrivă el e pregătit să lupte pentru existența sa și că deci, așa după cum a spus Fuehrerul, trebue să existe pentru el spațiu în lume.

Spațiul acesta însă, i-a fost fixat de drepturi istorice, geografice și naționale. Limitele lui sunt acolo unde nu se mai vorbește românește, acolo unde nu mai e viață românească, acolo unde nu mai e credință, nici muncă, nici așezare românească. Aceste limite pot fi restrânse, la un moment, de împrejurări vitrege — dar, în domeniul moral, în domeniul spiritual și național și în domeniul intangibil și etern al dreptului, ele rămân întregi.

Și tocmai fiindcă poporul român „e departe de a fi un popor laș", el așteaptă cu încredere ziua de mâine și înțelege ca prin muncă, ordine și disciplină să pregătească această zi a dreptății — zi „a realității".

O LOCALITATE ISTORICĂ

Brennero, mica localitate dela granița italo-germană, devenită istorică prin întâlnirile celor doi conducători de state, Hitler și Mussolini

STAVILĂ SCUMPETEI

Consumatorul, deci țara întreagă, constată fenomenul: scumpetea merge crescând într'un ritm îngrijorător.

Este datoria conducătorilor să cerceteze cauzele și să remedieze efectele dezastruoase pricinuite de scumpetea resimțită de toate categoriile sociale cu venituri fixe.

Experiența ne-a învățat cât de complicată e problema și că hotărirea referitoare la comprimarea prețurilor unor anumite produse de primă necesitate, nu aduce în mod firesc ieftenirea.

Nu putem însă lăsa lucrurile să meargă așa în voia lor, pentru că, am repetat-o de sute de ori, riscăm să transformăm o problemă economică, într'o gravă problemă socială plină de surprize și de neprevăzut.

Hrana de toate zilele, mai ales pentru cei împovărați de grija unor familii numeroase, e preocuparea de azi, de acum; după aceea vin toate celelalte năzuințî.

Să nu ne înșelăm în această privință și să privim lucrurile drept în față.

Scumpirea costului vieții nu e un fenomen local, ea este pretutindeni prezentă în toate țările atinse, direct ori indirect, de repercusiunile economice ale adâncilor frământări și prefaceri internaționale.

Statele, cu o administrație publică pregătită în acest scop, au făcut la vreme o inventariere a mărfurilor din toate depozitele, au sistematizat vânzarea, au stabilit prețurile cu o margine echitabilă de câștig.

Noi n'am făcut această operațiune elementară, dar am fixat prețuri maximale la produsele alimentare, pe cari le-am mai încărcat cu taxe și suprataxe.

Producătorul — din orice ramură: cereale, zarzavaturi, creșcătorie de păsări ori de animale etc. — era obligat să vândă cu prețuri fixe, dar ceeace cumpăra el pentru necesitățile lui, ale familiei, ale gospodăriei lui, era lăsat la libertatea comerciantului de a fixa el prețul mărfurilor manufacturate.

Acest dezechilibru trebuia să ducă fatal sau la dispariția alimentelor depe piață, sau la scumpirea generală a tuturor mărfurilor.

Intervenția acaparatorilor și a celor ce și-au făcut mari cantități de provizii ne-a dus la amândouă consecințele deodată și comparând prețurile din toamna anului 1939 cu cele de acum, vedem sporuri fantastice: 120% la pâinea neagră, 80% la carne, 100% la păsări, 200% la untdelemn, 300% la struguri, 350% la roșii, 400% la fasole verde, 300% la ceapă, 250% la iaurt, 350% la smântână, 180% la săpun, 300% la ceai, 200% la medicamente, 200% la lingerie etc. etc. In general, sporuri enorme la toate articolele, sporuri pe cari nu le-au înregistrat nici țările cari de mai bine de un an sunt efectiv în stare de război.

Trebue să socotim la noi și variațiunile valorii monetei naționale și slaba recoltă de legume și fructe, care accentuiază în mod firesc sporirea prețurilor.

Trebue pusă stavilă scumpetei, nu prin mijloace superficiale și unilaterale, cari să loveaască numai pe producători; ci pornind dela ideea că prețurile constituesc un șirag cu inele strâns legate unul de altul și că, permițând urcarea unuia, le urcăm în mod automat și pe celelalte.

Trebue să avem o inventariere a tuturor mărfurilor existente; trebue să încurajăm cu orice chip o intensificare a producției; trebue să degrevăm pe producători de impozitele oneroase și inutile; trebue să încurajăm transporturile; să împiedecăm operațiile acaparatorilor, pornind mereu dela realitatea simplă, care formează știința elementară a economiei: abundența de mărfuri pe piață provoacă libera concurență și implicit ieftenirea.

Paralel cu aceste măsuri, trebue să fixăm o margine de câștig celor cari au depozitat imense cantități de mărfuri, cu intenția de a le specula și controlul nu trebue să se oprească la detaillist, ci de-a dreptul la angrosistul care câștigă dincolo de toate prevederile ,exploatând mizeria generală.

Să nu uităm că toți cei cu venituri fixe: salariații publici și particulari, pensionarii, multe categorii de muncitori, toți cei cărora nu le rămâne pentru hrana familiei nici 100 lei pe zi, au nu numai viața lor în grije, au pe a celor tineri, o generație întreagă, subnutrită, lihnită de foame, jinduită după o fiertură cu carne, o generație căreia îi vom cere mâine să fie mai dârză și mai hotărită în apărarea sfintelor drepturi vremelnic pierdute...

I. V.

TRATATIVELE ECONOMICE
ALE GERMANIEI CU DIFERITE STATE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 15. — Delegația economică a ministerului de externe german desfășoară o vie activitate.

Această delegație duce tratative, în acelaș timp, cu cinci state, urmând a se încheia noui tratate comerciale.

Ieri a sosit la Berlin delegația bulgară, iar astăzi delegația română. In acelaș timp, la Moscova se află ministrul Schnurre, cu 20 de experți economici. Deasemenea, s'au reluat legăturile economice directe cu Franța. La Berlin se confirmă că s'a înființat un serviciu special a cărui misiune este de a extinde legăturile comerciale franco-germane pe o bază mai largă.

Se afirmă că cu delegația bulgară se tratează prelungirea tratatului economic încheiat acum șease luni, urmând a se fixa un nou curs între cele două valute.

Tratativele cu delegația română ar avea scopul să adapteze tratatul comercial germano-român la noule frontiere ale României. Deasemenea, legăturile comerciale dintre cele două state ar urma să fie intensificate, iar furniturile de petrol reorganizate. Se afirmă că ar urma ca pe viitor furniturile de petrol românesc să fie achitate din clearing.

Asupra tratativelor dela Moscova nu se știe încă nimic precis, dar se poate afirma că ele au fost pregătite cu multă atenție. Ministrul Schnurre a mai fost acum câteva săptămâni la Moscova și se poate presupune că legăturile economice ruso-germane vor deveni și mai aprofundate. In conformitate cu tratatul economic ruso-german din Decembrie anul trecut, furniturile din partea Rusiei au fost mai mult decât satisfăcătoare. La Berlin se recunoaște chiar că exportul german în Rusia a fost mai mic decât importul din Rusia. Astfel, Rusia a exportat în Germania, ca exemplu, mult mai multe cereale și petrol decât se credea la început.

*

Astănoapte, Berlinul a fost din nou atacat de aviația britanică. Și de data aceasta bombele engleze au căzut mai mult asupra spitalelor.

Aviația germană a atacat ieri deasemenea Londra, aruncând 171 mii kg. bombe. In schimb, aviația britanică n'a putut arunca în cursul zilei de ieri pe tot teritoriul german, decât 9 mii kg. bombe.

Ziariști străini
vizitează o mare industrie de război de lângă Berlin

Berlin, 15 (Rador). — *O delegație de ziariști străini a fost admisă să viziteze una din cele mai mari industrii de război din apropierea Berlinului.*

Ziariștii străini au putut constata la fața locului marele ritm de lucru care continuă, atât ziua cât și noaptea. Ei au putut vedea deasemeni enorme stocuri de materii prime.

Ziariștii străini au avut astfel o nouă dovadă a enormei puteri militare de care dispune Germania astăzi și au plecat cu o foarte adâncă impresie despre bogăția mijloacelor și despre precizia organizației.

M. S. Regina Mamă Elena
a acceptat Inaltul patronaj al Crucii Roșii a României

D. dr. I. Costinescu, președintele „Crucii Roșii" a României, a fost primit eri în audiență de M. S. Regina Elena, rugând-O să accepte Inaltul patronaj al Crucii Roșii, care, conform statutelor, este destinat Reginei României.

M. S. Regina Elena a binevoit să primească acest Inalt patronaj.

Editurile și librăriile evreești
n'au voie să aibe firme cu caracter național

D. prof. Traian Brăileanu, ministrul educației naționale, cultelor și artelor, a adus la cunoștința ministerului economiei naționale că unele librării, papetării și edituri evreești, prin firmele cu caracter național ce arborează (de ex.: Cultura Românească, Cultura Națională, Școlarul Român, Mihail Eminescu, etc.), induc în eroare publicul și lumea școlară asupra originei etnice a patronilor acestor magazine, îngreunându-se astfel executarea deciziunilor ministerului educației de a se interzice cumpărarea de cărți și rechizite școlare dela magazinele evreești.

In consecință, ministerul educației a rugat ministerul economiei naționale să dispună ca, de urgență, să se ordone schimbarea acestor firme, menținându-se la proprietarii evrei doar numele lor și genul comercial al magazinului.

Bunuri străine sechestrate
de guvernul Statelor Unite

Washington, 15 (Rador). — **Corespondentul agenției „D. N. B." transmite:**

Ziarul „Evening Star" publică o statistică a bunurilor străine, publice și private, care au fost declarate „congelate" de guvernul Statelor Unite.

Totalul acestor bunuri se ridică la 3465 milioane dolari și se repartizează astfel:

Estonia, Letonia și Lituania 2 milioane dolari;

Norvegia și Danemarca 200 milioane dolari;

Olanda 1398 milioane dolari;

Belgia 512 milioane dolari;

Franța 1283 milioane dolari și

România 70 milioane dolari.

Ce ar deveni Europa
după o eventuală victorie a Angliei

New-York, 15 (Rador). — **Corespondentul agenției D. N. B. transmite:**

Editorul de presă Hearst scrie în ziarul din New-York „American" că o victorie a Angliei ar duce la crearea unei Europe, alcătuită dintr'o pulbere de state, incapabilă de a se apăra împotriva primejdiilor din afară.

Alternativa ar fi sau o Europă alcătuită din mari centre de puteri personificate prin Germania, Italia și Rusia Sovietică, sau a unei grupe, care ar sta sub influența puterilor axei și, după părerea d-lui Hearst, s'ar constitui ca Statele Unite ale Europei.

PORTUGHEZII TRIMIT TRUPE IN INSULELE AZORE

Lisabona, 15 (Rador). — *Corespondentul agenției DNB. transmite:*

Pe bordul vaporului Lourenco Marques, *un batalion de infanterie compus din 850 oameni a părăsit Lisabona pentru a se duce în insuleie Azore, spre a întări garnizoana.*

D-rul Salazar, președintele consiliului a ținut ofițerilor acestui batalion o cuvântare, înaintea pornirei vaporului.

CONSILIU DE MINIȘTRI LA VICHY

Vichy, 15 (Rador). — **La consiliul de miniștri care s'a ținut Marți, ministrul de justiție a expus un proect de lege privitor la crearea unor asociațiuni de funcționari, prin care, pentru prima oară, statul recunoaște juridic dreptul pentru funcționari de a se grupa pentru apărarea propriilor lor interese profesionale, în cadrul statului.**

Ministrul afacerilor străine a făcut apoi o expunere asupra situației externe.

Consiliul de miniștri a decis, pe de altă parte, că întrunirea înaltului comitet mediteranean nu va mai avea loc.

IN URMĂRIREA DUȘMANULUI

Vase rapide germane în canalul Mânecii

In timpul inspecției făcută armatei din Po, Ducele Mussolini s'a întâlnit cu Principele de Piemont, moștenitorul tronului Italiei